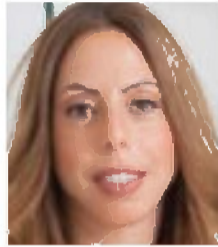

משפט

אישה לוחצת

עו"ד שני ליבמן: "כשמדובר בבני זוג חד מיניים יש חשיבות לערוך הסכם חיים משותפים, בו ניתן להגדיר לא רק את עניי הרכוש"

איך משפיעים גירושים על העסק המשפחתי, מתי כדאי לכתוב צוואה וכמה עולה לפרק את החבילה? אתם שאלתם, מומחי "ממון" לדיני משפחה משיבים

איור: גיא מורד

שינוי נסיבות מהותי כתנאי לשינוי בדמי המזונות, כמו הפחתה ניכרת בשכר ושינוי מצב בריאותי. השאלה שהתעוררה בחודשים האחרונים בבתי המשפט הייתה האם ההלכה החדשה יכולה לשמש כשלעצמה שינוי נסיבות מהותי המחייב הפחתת מזונות – או שדרוש שינוי נסיבות נוסף. בשלושה פסקי הדין שבתן עו"ד זף, דמי המזונות אכן הופחתו בצורה ניכרת, כשכל שופט מגיע לתוצאה זו בדרך יצירתית אחרת. לשאלה שהועלתה, לגבי הצורך בשינוי נסיבות בות נוסף נקבע כי הדבר תלוי נסיבות ומצריך בחינה של כל מקרה לגופו. נראה כי כל הערכאות השיפוטיות שואפות ליישם את ההלכה בכיוון של שוויון בין ההורים, באופן שכל הורה יוכל לזון ולכלכל את ילדיו בצורה שוויונית והוגנת. ייתכן מאוד שב"ק קרוב גם ערכאות הערעור תידרשנה לתת את הדעת בסוגיה כדי לחדד את ההלכה.

■ אנחנו זוג בשנות ה-80 עם שני ילדים. מה המשמעות של אי-עריכת צוואה על ידנו והסתמכות על החוק?
 לדברי עו"ד זף, צוואה נותנת ב"ד המוריש שליטה כמעט מוחלטת

הגרוש מבקש להקטין את המזונות בעקבות פסיקת העליון, לפיה תהיה חלוקה שווה במשמורת כזו. האם זה אפשרי?

עו"ד צבי זף, המתמחה בדיני משפחה וגירושים: "תובענות להפחתת דמי מזונות היו אפשריות לאורך השנים, כשמהתובע נדרשה תמיד הוכחה של

עו"ד צבי זף: "מומלץ לזוג נשוי לערוך צוואה הודנית, בה כל אחד מוריש הכל לשני, ורק לאחר פטירת שניהם העיזבון עובר לילדים"

היא למעשה מעניקה זכויות בכל הנכסים המשפחתיים גם לילדים עם מותו של בן הזוג הראשון, כך שלע"י תים בן הזוג השני נותר לחסדי הילדים – וזו תקלה שניתן לתקנה בדרך פשוטה מאוד – צוואה. אצל הילדים ייתכנו מקרים קיצוניים כמו חובות, גירושים או פטירה בטרם עת, ולכן יש חשיבות רבה בעריכת צוואה.

כמה עולה להתגרש?

עו"ד מלכה מסבירה כי גירושים אינם דבר זול, וקיים טווח מאוד רחב של עלויות בהתאם למוניטין ולניסיון של מספק השירות. עלויות גישור יכולות לנוע בין 10,000 ל-40 אלף שקל, תלוי במשך ההליכה. עלות תהליך של ישוב סכסוך, שבסופו נחתם הסכם, יכולה לנוע בין 20 ל-80 אלף שקל. עלויות של ניהול הליכים משפטיים, שמורכבים מהגשת תביעות רכושיות, תביעת מזונות אישה ומו"ד נות ילדים, תביעת משמורת, תביעת גירושים ותביעת כתובה יכולים לנוע בין 50 אלף לחצי מיליון שקל לכל ההליכים יחד. גם חקירות ומעקבים עולים כסף רב, ויש גם אגרות בית משפט במאות שקלים.

■ אנחנו זוג גרוש עם ילדים במשמורת משותפת שווה.

חינו האישיים עלולים לגרום לנו בעיות משפטיות, שמהן אפשר להימנע מראש. מוסף "ממון" מביא תשובות מומחים בדיני משפחה על שאלות קוראים בתחום.

■ אחד משני שותפים בעסק מתגרש. האם הדבר עלול להשפיע על העסק ואיך מונעים זאת?

עו"ד שירי מלכה, בעלת משרד העוסק בדיני משפחה וניהול הון משפחתי, ומרצה בתחום: "במסגרת הליכי גירושים כל אחד מבני הזוג זכאי למחצית מהזכויות שנצטברו במהלך הקשה, לרבות העסק המשפחתי, בין הוא בבעלות מלאה ובין אם חלקית. אם רק הבעל, למשל, שותף בניהול העסק – האישה זכאית למחצית מהזכויות בו גם אם אין לה כל מעורבות בעסק.

כדי להבטיח את זכויותיה, ושהי בעל לא יבצע פעולות כגון הברחת נכסים, ניסיון להורדת שווי עסק, מכירת מלאים וכו' – זכאית האישה לבקש סעדים זמניים לשימור ולהקפאת המצב הקיים, לרבות עיקולים, צווי מניעה, צווי הגבלת שימוש ועוד. עסק שהטילו עליו צווים כאלה אינו יכול לתפקד כרגיל, ויש לכך השלכה ישירה על השותף. די בהטלת עיקול על מניות העסק כדי שהשווי שלו

עו"ד שירי מלכה: "במסגרת הליכי הגירושים כל אחד מבני הזוג זכאי למחצית מהזכויות שנצטברו במהלך הקשה, לרבות העסק המשפחתי"

יפגע, ושהמוניטין ייזוק. במסגרת הסכם בין שותפים ניתן לדרוש מכולם שתהיה להם החובה לערוך הסכם ממון עם בנות הזוג שלהם – שבמסגרתו כל מנגנוני פיי-רוק השותפות של בני הזוג לא יפריעו לניהול העסק. כלומר, ניתן לקבוע מבלי לפגוע בזכויות של בן הזוג שאינו שותף בעסק מנגנון הגון ושקוף לקביעת שווי העסק במועד פרידה מוסכם, אף מבלי לערב הערכאות משפטיות.

■ האם צוואה הכרחית לזוג עם ילדים?

לדעת עו"ד מלכה, ברירת המחדל שהמחוקק קבע, בהיעדר צוואה, אינה הגנה במערכת זוגית על בני הזוג.